

danske marked eller en del heraf, mens der ved forslagens nr. 9 indføres nogle lovfæstede kriterier, som altid skal indgå i vurderingen af, om der foreligger dominans.

Udformningen af § 11 er inspireret dels af EF-traktatens artikel 82, dels af EU-praksis, som også vil være vejledende ved fortolkningen heraf. Med lovforslaget indeholder bestemmelsen i stk. 1 selve forbudet mod, at en eller flere virksomheder med en dominerende stilling misbruger denne dominans. Til forskel fra EF-traktatens artikel 82 indeholder § 11, stk. 2, jf. lovforslagets nr. 9, eksplicit de kriterier, der skal anvendes, når det vurderes, om der er tale om dominans. Selve dominansvurderingen adskiller sig dog ikke fra EU-praksis. Bestemmelsen i § 11, stk. 3, angiver analogt med EF-traktatens artikel 81, litra a)-d), eksempler på former for misbrug. Såfremt det konstateres, at en eller flere virksomheder har overtrådt forbudet, kan der udstedes et påbud om at bringe overtrædelsen til ophør, jf. stk. 4. En overtrædelse af såvel et påbud efter stk. 4, som overtrædelse af forbudet i stk. 1, er strafsanktioneret, jf. lovforslagets nr. 23 (§ 23, stk. 1, nr. 3 og nr. 6). Dette er til forskel fra den gældende lov, hvorefter en overtrædelse af forbudet alene er strafsanktioneret, såfremt den virksomhed, som overtræder forbudet, inden for de seneste fem år har fået et påbud vedrørende et tilsvarende misbrug af en dominerende stilling jf. bemærkningerne til lovforslagets nr. 23.

Til forskel fra forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, kan en eller flere virksomheder ikke få en fritagelse for et misbrug. Derimod kan en eller flere virksomheder søge om en erklæring om ikke-indgreb, jf. § 11, stk. 5, 1. pkt.

Til nr. 8

§ 11, stk. 1

Ved at udelade »på det danske marked eller en del heraf« tager lovforslagets nr. 8 sigte på at klargøre, at det relevante marked, som danner grundlag for en vurdering af, om en virksomhed har en dominerende stilling, ikke nødvendigvis skal være begrænset til det danske marked eller en del heraf.

Anvendelsen af § 11, stk. 1, forudsætter herefter, at en eller flere virksomheder har en dominerende stilling, og at der sker et misbrug heraf. Selve erhvervelsen af en dominerende stilling er fortsat ikke i strid med forbudet i § 11, stk. 1.

Som en konsekvens af lovens territoriale anvendelsesområde, kan forbudet i stk. 1 kun anvendes på misbrug af dominans, hvis misbruget har virkninger i Danmark. Det territoriale anvendelsesområde inde-

bærer, at såvel virksomheder beliggende i som uden for Danmark kan rammes af forbudet. Såvel virksomheder med en dominerende stilling på det danske marked, en del heraf, eller på et marked, der er større end Danmark, kan – forudsat, at de udøver et misbrug – rammes af forbudet i § 11, stk. 1.

Forholdet til lovens § 6

Forbudet i § 11, stk. 1, vedrører en dominerende virksomheds ensidige adfærd. Misbrug af dominans, som er et udslag af flere uafhængige virksomheders fælles vilje, eksempelvis en aftale eller samordnet praksis, vil kunne bedømmes efter såvel forbudet mod konkurrencebegrænsende aftaler, jf. § 6, stk. 1, som forbudet i § 11, stk. 1. Såfremt begge forbudsbestemmelser påberåbes overtrådt, skal der fortsat føres selvstændigt bevis for, at den enkelte forbudsbestemmelse er overtrådt.

Virksomhedsbegrebet

Virksomhedsbegrebet skal fortolkes i overensstemmelse med begrebet erhvervsvirksomhed, jf. bemærkningerne til lovens § 2, stk. 1, hvorved forstås enhver økonomisk aktivitet, der foregår i et marked for varer eller tjenester.

Dominansbegrebet

Efter EU-praksis foreligger der en dominerende stilling, når en virksomhed indtager en økonomisk magtposition, som sætter den i stand til at hindre, at der opretholdes en effektiv konkurrence på det relevante marked, idet den kan anlægge en i betydeligt omfang uafhængig adfærd over for sine konkurrenter og kunder og i sidste instans over for forbrugerne. Dominans kan bl.a. give sig udslag i, at en virksomhed er i stand til at begrænse sit udbud og øge prisen til over det niveau, som er kendetegnende for et marked med effektiv konkurrence og uden, at konkurrenter og nye aktører kan trænge ind på markedet.

Bestemmelsen finder anvendelse uanset, om virksomheden har en dominerende stilling i sin egenskab af køber eller sælger.

Det er ikke et krav, at virksomheden har et monopol. Omvendt vil et monopol - de jure eller de facto - i sig selv betyde, at der ikke er konkurrence, hvorfor virksomheden opfylder kravet om dominans.

Også hvor to eller flere virksomheder besidder en kollektivt dominerende stilling, kan forbudet i § 11, stk. 1, anvendes forudsat, at betingelsen om misbrug tillige er opfyldt. Det følger af EU-praksis, at der kan foreligge kollektiv dominans, hvor to eller flere uafhængige virksomheder på et marked er forbundet med økonomiske bånd, der forbinder virksomhederne på